

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Jura

J.nr.: 2024-7617

Den 26. september 2024

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg om besvarelse af Europa-Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2024/2138 om manglende opfyldelse af forpligtelser til at nå målene for genanvendelse i affaldsrammedirektivet og særskilt indsamling i direktiv om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE)

Den danske regering har den 25. juli 2024 modtaget Europa-Kommissionens (herefter Kommissionen) åbningsskrivelse nr. 2024/2138 om forpligtelsen til at nå målet for genanvendelse af husholdningsaffald fastsat i direktiv 2008/98/EF om affald (herefter "affaldsrammedirektivet") og målet om særskilt indsamling af elektronikaffald fastsat i direktiv 2012/19/EU om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (herefter "WEEE-direktivet") i dataåret 2021.

Det fremgår af åbningsskrivelsen, at Kommissionen er af den opfattelse, at Danmark ikke har opfyldt sine forpligtelser til at nå målet for genanvendelse af husholdningsaffald, som er fastsat i affaldsrammedirektivets artikel 11, stk. 2, litra a), og målet om særskilt indsamling af elektronikaffald, som er fastsat i WEEE-direktivets artikel 7, stk. 1.

Affaldsrammedirektivets artikel 11, stk. 2, litra a

I henhold til affaldsrammedirektivets artikel 11, stk. 2, litra a), skal medlemsstaterne senest i 2020 nå en genanvendelse på mindst 50 vægtprocent. For dataåret 2021 har Danmark indberettet en genanvendelsesprocent på 47,53 pct.

Dette skyldes imidlertid en fejl fra Miljø- og Ligestillingsministeriet side i forhold til den anvendte opgørelsesmetode. Danmark har for dataårene 2020, 2021 og 2022 kun indberettet data i henhold til Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2019/1004/EU, der retteligt skulle være indberettet i henhold til Kommissionens afgørelse 2011/753/EU.

De indberettede data er derfor ikke retvisende for Danmarks opfyldelse af målet for genanvendelse af husholdningsaffald i 2020. Opgøres genanvendelsesprocenten i henhold til Kommissionens afgørelse 2011/753/EU har Danmark opnået en genanvendelse af husholdningsaffald på 56 pct. i 2021.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vil hurtigst muligt og senest inden udgangen af 2024 sikre korrekt indberetning af genanvendelse af husholdningsaffald for årene 2020, 2021 og 2022 ved at foretage en genindberetning i henhold til Kommissionens afgørelse 2011/753/EU.

WEEE-direktivets artikel 7, stk. 1.

I henhold til WEEE-direktivets artikel 7, stk. 1 er medlemsstaterne forpligtet til at sikre en årlig minimumsindsamlingsprocent på 65 pct. af den gennemsnitlige vægt af elektrisk og elektronisk udstyr (EEE), der er bragt i omsætning i de foregående tre år i den pågældende medlemsstat, eller alternativt

85 pct. af vægten af affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), der er genereret på medlemsstatens område.

Miljø- og Ligestillingsministeriet erkender, at Danmark ikke har nået målet for særskilt indsamling i henhold til WEEE-direktivets artikel 7, stk. 1. Danmark har for dataåret 2021 nået en indsamlingsprocent på 54,6 pct. af vægten af affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), der var genereret på Danmarks område (WEEE-genereret).

Der eksisterer en række udfordringer med at sikre en højere indsamlingsprocent i henhold til WEEE-direktivets krav. Det involverer i det væsentligste manglende indberetning og fejlindberetning, som medfører, at en del af den indsamlede WEEE ikke registreres korrekt og dermed ikke indberettes til EU. I dag benyttes data fra dansk producentansvar (DPA) til brug for indberetning, hvilket har vist sig ikke at være retvisende, da der i disse data kun i begrænset omfang medregnes WEEE fra erhverv.

Hertil ses en generel tendens til, at elektronik og WEEE ophobes i hjemmet og gemmes i flere år, end opgørelsesmetoden afspejler. Dette medfører, at den mængde, som gøres tilgængelig for indsamling, ikke modsvarer den mængde, der markedsføres. Derudover er der ofte tyveri på genbrugspladser og fra affaldsbeholdere ved private husstande grundet den relativt høje markedsværdi.

Håndtering af sådanne udfordringer afspejler sig på tværs af medlemsstaterne og er ikke isoleret til Danmark. Miljø- og Ligestillingsministeriet skal i den sammenhæng bemærke, at Kommissionen har sendt åbningsskrivelser til et flertal af medlemsstaterne for manglende opfyldelse af indsamlingsmålet i WEEE-direktivet¹.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vil igangsætte en række initiativer for at sikre Danmarks opfyldelse af målet om særskilt indsamling af WEEE.

Forbedret datagrundlag

For at håndtere udfordringer med datagrundlag vil Miljø- og Ligestillingsministeriet fra dataåret 2023 anvende ADS-data til indberetninger til Eurostat, hvilket vil give et mere retvisende billede af den indsamlede mængde af WEEE. ADS-data vurderes generelt at være mere retvisende end DPA-data i forhold til den indsamlede mængde, hvilket skyldes, at ADS-data omfatter WEEE-data indsamlet fra både husholdninger og erhverv, mens DPA-data primært omfatter WEEE-data fra husholdninger.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vil ligeledes fra dataåret 2023 supplere indberetningen med data opgjort på baggrund af dokumenterede skøn, som kan være med til at kvalificere det eksisterende datagrundlag. Det dokumenterede skøn omfatter eksempelvis WEEE, der fejlagtigt indsamles som jern/metal-affald eller reeksporteres ud af landet. Brug af dokumenterede skøn vil bl.a. ske på baggrund af stikprøver og vil derfor ligeledes være med til at generere viden, så fremtidige indsatser, herunder sortering på fx genbrugspladser, kan målrettes, og dermed medføre, at en mindre mængde WEEE fejlsorteres eller undgår indberetning.

Reducere fejlindberetninger og manglende indberetninger

For at håndtere udfordringer med manglende/fejlbehæftet dataindberetning igangsættes en række initiativer.

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/EN/inf_24_3228.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vil sikre øget kvalitetssikring af data i ADS-systemet for at reducere mængden af fejlindberettet WEEE-data, som vil få virkning for Danmarks indberetning for dataåret 2023.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vil endvidere indføre krav om ADS-indberetning for de kollektive ordninger (som varetager producentansvaret på vegne af producenterne) for WEEE med henblik på at sikre, at WEEE indsamlet via producentansvaret indgår i datasættet. Hertil vil Miljø- og Ligestillingsministeriet sikre efterlevelse af krav om registrering af usolgt EEE med henblik på modregning i de markedsførte mængder. Disse initiativer kræver ændringer af hhv. affaldsdata- og WEEE-bekendtgørelsen, der vil kunne ske i 1. halvår af 2025, med virkning fra dataåret 2026.

Endelig vil Miljø- og Ligestillingsministeriet sikre efterlevelse af krav om registrering af WEEE indsamlet via producenters egne tilbagetagningsordninger. Initiativet kræver vejledning til producenter om gældende regler samt tilsyn med, at forpligtelsen overholdes.

Samlet set vurderes disse initiativer at sikre Danmarks efterlevelse af WEEE-direktivets krav om særskilt indsamling fra dataåret 2026 og frem. Det forventes, at Danmarks indberettede indsamlingsprocent allerede fra dataåret 2023 vil stige med 27 pct. som følge af overgangen til ADS-data samt brug af dokumenterede skøn. De øvrige initiativer, der skal imødegå udfordringerne med fejlindberetninger og manglende indberetninger, indebærer bl.a., at der skal foretages ændringer i WEEE- og affaldsdatabasekendtgørelsen, som vil kunne ske i 1. halvår af 2025 med virkning fra dataåret 2026.

Hvis det undervejs konstateres, at ovenstående initiativer ikke har tilstrækkelig effekt, vil Danmark iværksætte yderligere initiativer for at sikre opfyldelse af WEEE-direktivets krav til særskilt indsamling.

Regeringen har besvaret Kommissionens åbningsskrivelse i overensstemmelse med det ovenfor anførte.